BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS. 02116

Boston Public Library

KELEIVIS
Prenumerata Subscription
Amerikoje ir užsienyje
metams — 1 yr. $7.00
pusei metų — 6 months .. $4.00
KELEIVIS
636 E. Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 37 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1975 METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 30 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 71-MIEJI METAI

Franco vis tiek liepė penkis sušaudyti

Jis nepaklausė nei visos Europos valstybių prašymo, nei popiežiaus Pauliaus VI asmeniško maldavimo pasigailėti baskų laisvės kovotojų. Dėl jiems įvykdytos mirties bausmės kilo didžiausias pasipiktinimas Europoje, ir 12 valstybių atšaukė iš Madrido savo pasiuntinius.

Daug "politinių ekspertų", nurodydami į Portugalijos vidaus sąmyšius, diktatūrą nuvertus, tikėjo, kad Ispanijos diktatorius Franco iš to pavyzdžio pasimokys, savo režimą sušvelnins ir leis kraštui palengva normaliu keliu žengti į demokratiją. Deja, pasirodo, Ispanijos įvykiai rieda visai atvirkščia linkme: senstančio diktatoriaus Fanco ranka ne tik nešvelnėja, bet dar žymiai kietėja.

Kaip žinome, Ispanijoje kone visą laiką vyksta opozicijos pogrindinė veikla, kuri reiškiasi ir teroristiniais veiksmais. Palyginamai neseniai Baskų laisvės sąjūdžio ir Antifašistinio fronto nariai nužudė kelis policininkus bei tautinės gvardijos karius. Po uolios medžioklės Franco policijai pasisekė suimti keletą tų revoliucionierių, ir 11 jų buvo nuteisti mirti. Tai sukėlė visoje Europoje didelį pasipiktinimą, ir demokratinės vyriausybės bei paskiri žymūs asmenys kreipėsi į diktatorių Franco,, kad šių teroristų, kovojančių dėl baskų nepriklausomybės ar demokratinės santvarkos, taip griežtai nebaustų. Buvo tikimasi, kad Franco šio demokratijų balso vis dėlto paklausysiąs.

Bet štai įvyko ne visai taip, kaip tikėtasi. Franco 6 teroristams mirties bausmę pakeitė ilgų metų kalėjimu, o 5 praeitą šeštadienį vis tiek buvo sušaudyti...

Toks kietas Franco valdžios sprendimas Europoje ir kitur sukėlė tikrą audrą. Iki šiol jau 12 Europos valstybių atšaukė iš Madrido savo pasiuntinius Minios demonstrantų puolė Ispanijos pasiuntinybes Paryžiuje, Romoje, Bonnoj, Frankfurte, Švedijoje, Norvegijoje ir kitur. Kai kur jos bandytos padegti, ir policija tik didžiausiom pastangom vos pajėgė jas apsaugoti nuo sunaikinimo.

Pažymėtina, kad į Franco net tris kartus asmeniškai kreipėsi ir popiežius Paulius VI, prašydamas nuteistųjų nešaudyti, bet diktatorius ir jo balso nepaklausė. Jis nepaklausė kolektyvinio prašymo Europos Ekonominės Bendruomenės. Taigi, kaip Švedijos premjeras Palme pareiškė, dabar visai akivaizdu, "kad Franco desperatiškai stengiasi išlaikyti savo troniją, kuri jau vis tiek griūva"

Spėjama, kad po šių sušaudymų teroristinė veikla Ispanijoje gali dar padidėti, nes jau dabar baskai grasina taip pat kruvinai keršyti Franco valdžios gynėjam. Neabejotina, kad valdžia iš savo pusės taip pat imsis dar griežtesnių priemonių prieš teroristus. Bet kaip matėme Portugalijoje, po tokios griežtos diktatūros griuvimo dažniausiai iš pogrindžio išlenda gerai organizuoti jau kitos diktatūrinės sistemos misionieriai — komunistai...

Liepos 25 d. prez. Fordas priėmė mažumų atstovų delegaciją. Lietuviams joje atstovavo Altos pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir SLA pirmininkas Povilas Dargis. Nuotraukoje matome prezidentą Fordą sveikinantis su P. Dargiu. Vidury dr. K. Bobelis, dešinėje kongresmanas Edwardas J. Derwinskis.

Suomijoje rinkimai nieko nepakeitė

Suomijos parlamento rinkimuose socialdemokratai netėko 2 vietų, bet pasiliko didžiausia frakcija ir iš 200 atstovų turės 54. Antroje vietoje su 40 atstovų stovi komunistai, į rinkimus ėję liaudies demokratų vardu. Trečioje vietoje liko centro partija su 39 atstovais, ketvirtoje konservatoriai su 35 atstovais.

Atrodo, kad prezidentas socialdemokratams paves sudaryti naują vyriausybę, kuri bus koalicinė, kaip ligi šiol.

Kaip dabar ryškėja, teroristės Patricios Hearst ir dviejų į prezidento Fordo gyvybę pasikėsinusių moterų bylose gynyba stengiasi "įrodyti", kad jos visos buvusios ar esančios nesveiko proto, tad už savo veiksmus neatsakingos. Bet Hearst tokiu savęs "apkvailinimu" nėra patenkinta ir jau reiškia nepasitikėjimą savo gynėju.

• • •

Akad. Šacharovas kreipėsi į laisvąjį pasaulį laišku, kviesdamas ginti įkalintąjį laikraščio Veče redaktorių Vladimirą Osipovą. Jis yra nuteistas 8 metus kalėti.

• • •

Sovietų laikraštis Izvestija labai giria mirusį Egipto prezidentą Nasseri, visiškai nepaminėdamas dabartinio jo įpėdinio Sadato, kuris, taikydamasis su Izraeliu, nustojo sovietų malonės.

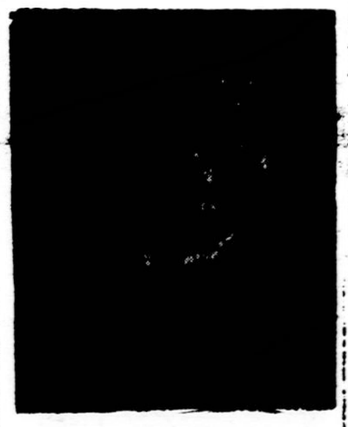

Rugsėjo 20 d. sukako 75 metais New Yorke gyvenančiam advokatui Steponui Briedžiui. Sukaktuvininkas yra šakotos veiklos visuomenininkas, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų s-gos centro komiteto narys. Linkime jam dar ilgų laimingų metų.

Badas Domininkonų respublikoje

Dėl didelės sausros Domininkonų respublikoje badauja apie šeštadalis visų gyventojų. Žmonės maitinasi tik vaisiais, bet ir tų jau trūksta.

JAV labdaringoji CARE organizacija parūpino kiek maisto 500,000 gyventojų.

Pakėlė naftos kainą 10 procentų

Vienoje kelias dienas posėdžiavę 13 naftą eksportuojančių valstybių atstovai nutarė nuo spalio 1 d. pakelti naftos kainą 10%. Iranas reikalavo pakelti net 20%, bet tam pasipriešino Saudi Arabija.

Ta kaina nebus keičiama 9 mėnesius.

Aišku, dabar pabrangs ir naftos gaminiai, o už gazolino galioną reikės mokėti centą ar pusantro daugiau.

Socialdemokratai gavo smūgį

Bremeno valstijoje įvykusiuose rinkimuose socialdemokratai neteko 6% balsų, bet vis dėlto jie turės parlamente daugumą: 52 atstovus iš 100. Krikščionys demokratai gavo 33% balsų, laisvieji demokratai — 13%.

Šiuo metu socialdemokratai daugumą teturi tik Bremene. Per paskutiniuosius pusantrų metų jie daugumos neteko Hamburge ir Berlyne.

Vėl kėsinosi į Fordo gyvybę

Rugsėjo 5 d. Sacramento mieste, Kalifornijoje, į prezidento gyvybę kėsinosi 27 metų amžiaus moteris Fromme, bandydama jį nušauti, kai sveikinosi su publika.

Antras pasikėsinimas buvo rugsėjo 22 d. San Francisco mieste. Čia kėsinosi jį nušauti taip pat moteris Moore, 45 m. amžiaus, bet šalia jos stovėjęs buvęs jūrininkas sukliudė pataikyti į prezidentą.

Moore policijai žinoma, kaip radikaliųjų narė.

Pagaliau leido vesti prancūzę

Sovietų administracija labai ilgai neleido buvusiam sovietų šachmatų čempionui Spaskiui vesti prancūzę, dirbančią Prancūzijos ambasadoje Maskvoje. Pagaliau po ilgų pastangų tas leidimas dabar buvo gautas.

Tai pavyzdys, kaip Sovietų Sąjungoje tvarkomas piliečio net žmonos pasirinkimo reikalas.

Narkotikai nuodija JAV jaunimą

Plataus masto tyrimai rodo, kad 48% aukštesniųjų mokyklų mokinių ir 64% universitetų studentų vienu ar kitu atveju yra bandę "ragauti" narkotikų, įskaitant ir marijuaną. 26% mokinių ir 41% studentų narkotikus vartoja periodiškai, ypač daug jų tarpe yra marijuanos rūkytojų.

Tai tikrai liūdnas faktas, nes gi šie asmenys vėliau norės vadovauti krašto politiniam ar kultūriniam gyvenimui.

Nelegalios aukos rinkimams

Phillips naftos bendrovė prisipažino, kad 1970 ir 1972 m. yra davusi $51.500 aukų 54 kongresmanams, kurių skaičiuje buvo ir Fordas. Sakoma, kad nė vienas iš kongresmanų apie tas nelegalias aukas nieko nežinojęs. (Bendrovės neturi teisės rinkimams stambių sumų aukoti).

Aiškėja, kad toji bendrovė rėmė ir prezidentinius kandidatus.

Bostono mokytojai streiką baigė

Daugiau kaip savaitę streikavo apie 5.000 Bostono viešųjų mokyklų mokytojų. Teisėjas, norėdamas tą streiką palaužti, mokytojų unijąėmė bausti net po $25,000 už streikuotą dieną ir įsakė kasdien po 12 valandų ve ti derybas, kuriose tarpininkavo du federaliniai tarpininkai.

Pagaliau praeitą pirmadienį streikas baigėsi.

A. A. Inžinieriui

ANTANUI ŠKUDZINSKUI,

Lietuvių Fondo nariui ir Bostono Lietuvių Fondo vajaus pirmininkui, mirus, žmonai Jadvygai, giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Lietuvių Fondo
Taryba ir Valdyba

Naujos rezoliucijos Lietuvos reikalu

Stengiamasi išryškinti mintį, kad Helsinkio konferencijos nutarimai, atmetantieji galimybę jėga keisti pokarinius Europos rubežius, dar nėra Sovietų Sąjungos įvykdytų užgrobimų pripažinimas.

Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad yra gavusi visą eilę tekstų naujų rezoliucijų, pasiūlytų kongrese ryšium su Helsinkio konferencijos deklaracija. Visos tos rezoliucijos gina Lietuvos ir kitų pavergtų Baltijos kraštų teises į laisvę, ypač pabrėždamos žmogaus teisių nepažeidžiamumą.

Tokios rezoliucijos, jeigu kuri jų būtų kongreso priimta, paneigtų sovietinį aiškinimą, kad JAV, pasirašydamos Helsinkio susitarimą, tuo būdu jau pripažįsta ir Baltijos kraštų sovietinės okupacijos teisėtumą, atseit — palaimina ir Stalino-Hitlerio grobuonišką sutartį.

Tarpe tų rezoliucijų yra ir pasiūlymas sudaryti specialią kongreso komisiją Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalams. Toji komisija sektų, kaip Helsinkio susitarimą pasirašiusios šalys laikosi susitarimo nuostatų, ypač kiek jie liečia žmogaus teisių gerbimą.

Siūloma, kad ta komisija būtų sudaryta iš senato, atstovų rūmų, JAV prezidento, gynybos departamento bei prekybos departamento atstovų.

Komisijai būtų duota teisė apklausinėti liudininkus, leisti knygas, skelbti protokolus, susirašinėjimus, memorandumus ir įvairius kitus dokumentus, liečiančius susitarimo vykdymą ar jo laužymą. Komisija periodiškai duotų pranešimus senato ir atstovų rūmų nariams.

Jau ir dabar išryškėjo daugybė faktų, kaip sovietai Helsinkio susitarimus aiškina tik savo naudai ir nėra linkę į joki "idėjomis pasikeitimą", laisvą emigraciją ar kitus politinio atlydžio veiksmus.

E. Juciūtei paskirta $3,000 premija

Kipras Bielinis savo testamente buvo paskyręs $3,000 už veikalą, kuriame būtų geriausiai pavaizduoti pikti komunistų darbai. Šiomis dienomis testamento vykdytojo sudaryta komisija tuo požiūriu geriausia knyga pripažino dabar Bostone gyvenančios Sibiro tremtinės Elenos Juciūtės atsiminimus "Pėdos mirties zonoje" ir jai paskyrė $3000 premiją.

Įdomios svarstybos Detroito u-te

Spalio 3-4 dienomis Detroito universitete įvyks simpoziumas tema "Nacionalizmas SSSR ir Rytų Europoje. Brežnevui ir Kosygi nui valdant".

Simpoziume dalyvaus ir lietuviai profesoriai: Tomas Remeikis, Leonas Sabaliūnas, Algirdas Landsbergis, Leonardas Gerulaitis. Iš viso dalyvaus apie 30 profesorių.

Pikta buvo ir Eloise

Floridoje ir Alabamoje siautęs viesulas Eloise, kuris, kaip ir visi kiti, įprasta vadinti moteriškais vardais, padarė apie $300 mil. nuostolių. Ypač nukentėjo Fort Walton Beach, Destin, Panama City sritys. Pennsylvanijoje viesulas sukėlė potvynį, yra žmonių aukų ir buvo apie $150 milionų nuostolių.

Mažieji didelėje tikrovėje

Kokios spalvos ir kokia ideali demokratija bebūtų, kaip ten prieš įstatymus popieriaus lape visi piliečiai būtų sulyginti, — tikrovėje "mažieji" vis tiek yra didesnių ir gausesnių alkūnėmis nustumiami į pakraštį, nors tai būtų daroma ir gana švelniai bei mandagiai. Ta tiesa neabejotinai galioja ir demokratinėje Amerikoje, kur taip pat visi "lygūs ir lygiateisiai", tik dauguma truputį "lygesnė" už mažumą. Juk to kabutinio lygumo padarinys yra ir čia vykstančios rasinės riaušės, ir kova dėl mokyklų, ir dėl "mažųjų" balso didžiojoje spaudoje ir televizijoje, dėl jų atstovavimo valdžioje.

Pagaliau ir pats faktas, kad "mažosioms" tautinėms grupėms bent didžiųjų tautinių švenčių metu reikia skirti atskirus dolerių fondus ir specialiai keliolika minučių televizijos programose, rodo, kad dar toli gražu ne visi, ne visada ir ne lygiai prileidžiami prie didžiųjų fondų ir kitų kultūrinių galimybių. O ir prisigrūdus prie to bendrojo stalo, vis dar to lygaus ir draugiško "mažojo" traktavimo trūksta, ir gana.

Pereitą kartą mes jau esame pasisakę dėl nevykusios lietuviškos televizijos programos 5-jame kanale rugsėjo 5 dieną. Dabar čia spausdiname gana platų tuo reikalu Lietuvių Bicentennial Komiteto paaiškinimą viso to kelio į mūsų "lygų reprezentavimąsi" ir tuos pakelės akmenis, per kuriuos teko perlipti. Kitą kartą tikimės pateikti dar pluoštą tokių šį reikalą liečiančių "atsiminimų" tų, kurie dalyvavo televizijos programoje, atstovaudami mūsų "tautinei mažumai".

Žygis į Penktąjį kanalą

Mūsų visuomenėje kursuoja nuomonė, kad už nevykusią 5-tojo televizijos kanalo lietuvišką programą reikia kaltinti Lietuvių Bicentennial komitetą ar joje pasirodžiusius asmenis. Šia proga norime pateikti keletą faktų, kurie, gal būt, vers tokios nuomonės atsisakyti.

Minimą programą ruošė ne lietuviai (ir nei latviai, nei estai), o pats 5-tasis kanalas. Šita aplinkybė buvusi įsakmiai išaiškinta pirmajame stoties vadovybės susitikime su įvairių tautybių atstovais š. m. balandžio mėn. viduryje. Tuomet buvo pabrėžta, jog 5-tasis kanalas pats rinks medžiagą filmui, pats ją apdoros ir pats suredaguos galutinį rezultatą. Programos vykdytojais — "prodiūseriais" buvo pristatyti Paul LaCamera ir Stephen Schlow.

Svarbu suprasti, jog pabaltiečiams bei kitiems reikalai toli gražu nebuvo pristatyti kad ir šitokiu būdu: na, mes, televizijos stotis, štai Jums paskiriame pusę valandos, o Jūs tik duokite, tik parodykite, ką Jūs turite geriausio! Ne, priešingai, stoties pareigūnai pakartotinai pareiškė, kad stotis pati išstudijuos pabaltiečių veiklą, pati nuspręs, ką ir kaip rodyti. Jie pabrėžė, kad stotis turi savuosius tyrinėtojus (researchers), kuriems patarėju tarnauja prof. Oscar Handlin, Amerikos tautinių mažumų ekspertas.

Kelias savaites po šio informacinio susirinkimo susilipdė ir Lietuvių Bicentennial komitetas, kuris tuoj pat pradėjo darbą su burmistro įstaiga, organizuojančia mažumų mėnesius miesto ribose. Su šia įstaiga iš karto buvo visai kitoks darbų pasiskirstymas, negu su stotimi. Burmistro įstaiga pasakė organizuosianti pabaltiečių parengimus ta prasme, kad ieškosianti vietų, susitarsianti dėl sąlygų, teiksianti finansinę, techninę ir propagandinę paramą, bet patiems lietuviams, latviams ir estams paliksianti uždavinį nustatyti pareigimų pobūdį bei turinį. Gi televizijos stotis, pasak burmistro pareigūnų, pati imsianti visą atsakomybę už programos realizavimą nuo pradžios iki galo. Todėl televizija ir nelaukianti iš pabaltiečių kokio plano, skripto ar iš jų pačių iniciatyvos kylančių pasiūlymų; visą reikalingą medžiagą ji pati susirasianti, kai tik reikės.

Susirūpinę šitokia padėtimi, mūsų komiteto atstovai gegužės mėn. visgi patys kreipėsi į stotį, klausdami, iš kur ana mananti susigraibyti reikalingą apie pabaltiečius informaciją. Programos "prodiūseris" Paul LaCamera pareiškė, kad jis informacinę medžiagą gaunąs iš burmistro įstaigos, kuri, iš tiesų, jau buvo mūsų pačių stropiai tuo atžvilgiu aprūpinama. LaCamera taip pat pastebėjo, kad jis filmavimo darbą pradėsiąs tik liepos - rugpiūčio mėnesiais ir iki to laiko turėsiąs apsčiai progos su mumis susipažinti. Tuomet jisai buvo įspėtas, kad vasaros metu Bostono lietuvių tarpe veikla gerokai susilpnėja ir kad filmavimą būtų gerai pradėti jau dabar. Pvz., jam buvo nurodyta lituanistinė mokykla, ir jis buvo paprašytas nufilmuoti iš jos vaizdų, kol ji dar neišsiskirstė vasaros atostogų. LaCamera apgailestaudamas atsakė, kad stoties nustatytas tvarkrašis neleidžia jam jau dabar pradėti filmuoti lietuvius ir kad, be to, unijos taisyklės neleidžiančios šeštadieniais filmuoti nieko kita, kaip tik aktualias žinias.

Minėjome, kad burmistro įstaiga iš mūsų komiteto gavo daug žinių apie Bostono lietuvius. Be žodinių pasikalbėjimų su Lietuvių Enciklopedijos atstovu, šv. Petro lietuvių parapijos klebonu ir paties Bicentennial komiteto visais nariais, miesto etnologei Nelly Sepulveda buvo įteiktas visų (virš 30-ties) Bostono apylinkės organizacijų sąrašas su trumpais apibūdinimais ir pirmininkų adresais, kultūros darbuotojų ir menininkų (dailininkų, kompozitorių, solistų ir t.t.) sąrašas ir adresai, ir straipsnių kopijos iš Encyclopedia Lituanica ir kitų informacinių leidinių. Gi visa šita medžiaga, kaip irgi minėjome, per burmistro įstaigą tapo prieinama ir 5-tojo kanalo žmonėms.

Savo nuožiūra vadovaudamiesi mūsų sudaryta informacija, pastarieji liepos mėn. pradėjo kreiptis į paskiras lietuvių organizacijas bei asmenis pilnesnio vaizdo susidarymo tikslais. Televizininkai aplankė So. Bostono lietuvių parapiją, "Keleivio" redakciją, matėsi su "Garso Bangu" kolektyvo nariais, su Enciklopedijos darbuotoju Mykolu Drunga, istoriku Algirdu Budreckiu, veikėja Felicija Grendalyte, adv. Zuzana Šalniene ir kitais. Visi šie asmenys suteikė papildomų informacijų, o Alg. Budreckis dar įspraudė pluoštą geraj sutvarkytos, dalinai niekur ligi to laiko nepasirodžiusios, medžiagos apie pačią ankstyvąją Bostono lietuvių istoriją.

Vienok, nors televizininkai vasaros metu taip ir lankėsi pas mūsų žmones, jie nesileisdavo į kalbas apie tai, ką ir kaip jie žada filmuoti, vis sakydami, kad dar tik renką medžiagą. Svarbiausia, niekuomet neklausdavo, o ką gi patys lietuviai norėtų apie save pamatyti, kokie jų būtų pageidavimai dėl programos pobūdžio ir turinio. Gi kai jau viskas buvo susukta, nebuvo jokios konsultacijos su lietuvių komitetu prieš paleidžiant programą bangomis.

Programai užpildyti stotis kvietėsi A. Chapliką, Z. Šalnienę, R. Šležą, P. Krukonį ir O. Ivaškienės šokėjus. Tačiau tenka pabrėžti, kad, mūsų žiniomis, nė patys kalbėtojai nebuvo patenkinti matytu rezultatu. Pirmiausia, su kai kuriais iš jų nebuvo iš anksto susitarta dėl klausimų: jie buvo priversti šnekėti ekspromptu. Antra, kai kurie klausimai iš tikrųjų buvo banalūs ("Papasakoti kokį gerą lietuvišką anekdotą"), į kuriuos greitai ir įdomiai gali atsakyti tik įgudę televizijos programų įnamiai. Trečia, kai kuriems kalbėtojams, norėjusiems savo mintis papildyti, paryškinti, sklandžiau išreikšti ar iš naujo perkalbėti, buvo pranešta, kad nebeliko daugiau tuščio filmo, kad duotas kiekis jau visas sunaudotas. Ketvirta, kai kurių pasisakymai buvo taip sutrumpinti ir sukirpti, kad tos vietos, kurios, jų pačių nuomone, buvo pačios įdomiausios, tapo išleistos. Šitaip dingo paaiškinimas apie dabartinį Lietuvos vargą po rusais ir eilė spalvingesnių momentų iš Bostono lietuvių istorijos. Galop, net ir estetinis vienokios ar kitokios išvaizdos pristatymas dar ir kaip priklauso nuo sumanaus televizijos kameros vartojimo, kuris keliais atvejais buvo jei ne plikai nemokšiškas, tai bent jau visai neprisitaikąs prie sąlygų, visai atkištinis.

Jeigu kalbėtojams būtų buvę iš anksto pristatyti stoties klausimai, jeigu tie patys klausimai būtų buvę labiau išieškoti ir sistemingi, jeigu filmuojant būtų buvę parodyta daugiau meninės nuovokos ir jeigu tos visos žaliavos redakcija būtų buvusi kriuopštesnė, — tai, be abejo, ir visas rezultatas būtų išėjęs daug geresnis. O už visus šiuos "jeigu" visą laiką atsakomybę nešėsi pati stotis.

Tad atrodo, kad pabaltiečius vaizduojančios programos parengimui pati televizijos stotis nepaskyrė reikiamo dėmesio, laiko ir lėšų. Kodėl?

Šiam klausimui išaiškinti Bicentennial komitetas ir kitų organizacijų atstovai nusprendė prašyti pasimatymo su 5-tojo kanalo reikalų vedėju Robert M. Bennett. Pokalbyje lietuviai norėtų sužinoti, kodėl stoties personalas į apie mus sukamą filmą pažiūrėjo lyg ir pro pirštus. Ta pačia proga bus pasiūlyta ir visai konkreti mintis ateičiai.

Būtent, didelis ir mėgiamas 5-tasis kanalas juk galėtų įsivesti nuolatinę savaitinę programą, skirtą tautinėms mažumoms. Bostone tokių yra daug, ir pasikeisdamos jos tikrai sugebėtų užpildyti savaitinės programos turinį. Lėšas jai išlaikyti turėtų skirti pati stotis, kurios vardu ta programa ir eitų. O kad programos turinys iš tiesų būtų taiklus ir atstovautų vaizduojamųjų norus, stotis turėtų samdytis "prodiūserius" arba bent konsultantus iš pačių tautinių grupių tarpo. Tai įgalintų stotį paruošti tokias programas, kuriomis lietuviai ir kitos nustumtos mažumos galėtų džiaugtis.

Gal iš tikrųjų nėra to blogio, kuris neišeitų į gerą. Stoties mums padarytą meškos patarnavimą gal reikėtų suvokti kaip paskatinimą ir progą išsikovoti pastovią vietą savo miesto televizijos ekranuose. Tai didelis žygis, bet ir Kudirkos Bostone pradėtas išvadavimas iš bolševikų naspų buvo nemažas. Bent pradėkime pirmuosius žingsnius.

Todėl prašome savųjų per daug ant mūsų nepykti, o vietoj to ištiesti taip reikalingą pagalbos ranką. Šiuo metu reikėtų stočiai laišku arba telefonu kategoriškai, bet kultūringai pareikšti savo nepasitenkinimą. Ligi šiol daugiau tik patys savo tarpe kalbėjomės, kad programa mums nepatiko. Jau laikas tą kalbą nukreipti ir į stoties ausį. Stoties antrašas:

General Manager
WCVB-TV Channel 5
5TV Place
Needham, Mass. 02192
Telef. 449-0400

Bostono Bicentennial Komitetas

Kaip darbuojasi sovietinis cenzorius

Sov. Sąjunga jau seniai savo reikalams vis persispausdindavo užsieniuose įvairiomis kalbomis leidžiamuosius mokslinius žurnalus ir knygas, niekam už tai nė dėkui nepasakydama. Turėdama daugiausia politinių sumetimų, ji 1973 m. pasirašė tarptautinę autorinių teisių sutartį, kuri draudžia tokius dalykus. Dabar jau ir ji turi prašyti leisti šį ar tą persispausdinti ar išsiversti ir išsipareigoti mokėti honorarus.

Anksčiau, kai jokios sutartys nevaržė, užsienio kraštai net nepamatydavo tų persispausdintųjų ir jau sovietintųjų leidinių. O dabar jau aiškėja, kaip juose pasidarbuoja sovietinė cenzūra.

Štai amerikiečių žurnalas "Science" davė leidimą persispausdinti jo tekstą su sąlyga, kad bus atsiųsta tam tikras egzempliorių skaičius tos sovietinės laidos ir dar šiek tiek primokėta. Ilgai laukta, kol ateis tie egzemplioriai, bet pagaliau sulaukta. Viename "Science" numeryje buvo vedamasis apie politiką ir UNESCO, bet jis iš sovietinės laidos dingo. Iš kiekvieno numerio vidutiniškai dingsta maždaug po viena straipsnį, ir kartais, kaip sakoma, net sunku atspėti, dėl ko cenzūra nenori, kad ta dalyka paskaitytų sovietiniai mokslininkai.

Kadangi perspausdinamieji leidiniai skiriami ne platesniam skaitytojui, bet daugiau ribotam mokslinių įstaigų ir mokslininkų skaičiui, tai cenzoriai net perdaug nesistengia paslėpti savo darbo pėdsakų. Kad išmestųjų straipsnių vietos per daug nebaltuotų ir nesimestų į akis, jos užkamėomos skelbimais. O kai dėl išbraukiamųjų straipsniu sumažėja puslapių, tai jie iš naujo pernumeruojami, bet kartais šalia paliekama puslapiuose ir senoji numeracija.

Britai taip pat jau turėjo progos susipažinti, kaip sovietinė cenzūra patvarko ten mokslininkų mėgiamą žurnalą "Nature". Viename to žurnalo numeryje cenzoriai išmetė mokslinį straipsnį ir įdėjo knygų skelbimą. Straipsnis mokslininkams nebūtų pakenkęs, bet jis parašytas dr. Žores Medvedev, ruso, kuris dabar dirba Britanijoje ir iš kurio buvo atimtas sovietinis pasas. Taigi reikalas perdaug aiškus: Medvedevas ne režimo žmogus, tai jis sovietiniame pasaulyje jau nebegali egzistuoti.

Panašiai yra atsitikę su britų chemikų draugijos žurnale išspausdintuoju Levič straipsniu apie Dogonadzės teoriją. Straipsnio, tiesa, šįkart cenzūra neišmetė, bet nubraukė Levičio pavardę, nes tas norėjo gauti leidimą išvažiuoti į Izraelį ir pateko į valdžios nemalonę.

Kartais, deja, ir cenzoriai šį tą žiauriai pražiopso. Viename "Nature" žurnalo numeryje neseniai buvo išspausdintas Mordovijos stovykloje laikomo K. A. Liubarskio laiškas, kuriame jis prašo daryti sovietinei vyriausybei įtakos, kad tokiems, kaip jisai, būtų leidžiama gauti mokslinius žurnalus, nes be savo srities literatūros uždaryti jie atsilieką ir tai reiškia profesinę mirtį. Tą laišką cenzorius bus pramiegojęs — skundas buvo perspausdintas ir sovietinėje žurnalo laidoje.

KAS TIKRAI NUŽUDĖ PREZ. KENNEDĮ?

Pastaruoju metu vėl atgyja jau buvęs išspręstas klausimas, kas yra tikrasis 1963 metais įvykdyto prez. John Kennedžio nužudymo organizatorius? Nors kadaise speciaiiai tam klausimui aiškinti sudaryta vadinamoji Warren komisija buvo nusprendusi, kad Kennedį nužudė tik savo iniciatyva ir pats vienas Lee Harwey Oswaldas, bet kadangi tą Oswaldą tuoj pat nužudė Jack Ruby ir pradėjo keistose aplinkybėse mirti ar žūti kiti liudininkai, tai ėmė didėti ir abejonės, ar Warren komisija šioje byloje iškasė visą tiesą.

Dabar, senato komisijai tyrinėjant JAV saugumo veiklą, tų įtarimų atsirado visai naujų, ir komisijos narys sen. Richard S. Schweiker ragina bylą nagrinėti iš naujo. Mat, paaiškėjo daug tada nežinotų ar nuslėptų faktų:

Prezidento Kennedžio žudikas Oswald esąs buvęs CIA agentas, kuris gal kartu dirbęs ir priešo naudai.

Oswaldą nužudęs Ruby buvęs taip pat FBI agentas.

Tuo metu Kennedis esąs davęs įsakymą nužudyti Fidel Castro, ir tas, keršydamas už tokias pastangas, galėjęs suorganizuoti Kennedžio nužudymą.

Apie nužudymo planą, net vietą ir datą, FBI įstaiga kažkurio asmens buvusi tiksliai painformuota, bet prezidentas nebuvęs tinkamai apsaugotas.

Daug šią bylą liečiančių dokumentų dar ir dabar yra "slapti" ir nepaskelbti, o tai irgi kelią įtarimą.

Be to, vis kartojamas įtarimas, kad Kennedis buvo Dallas nušautas ne vieno asmens.

Nors Kennedžių šeima Warren komisijos sprendimu patenkinta ir bylos atnaujinimo nenori, bet dabar, pradėjus visokioms pištalietininkėms šaudyti į prezidentą Fordą, žymiai sustiprėjo galimybė ir praeities teroristinę veiklą iš naujo ir nuodugniau pavildenti. Atrodo, kad tam bus linkęs ir senatas.

OPTIMIZMO LAŠAS

Kai kuri amerikietiškoji spauda įgalėjiame javų biznyje su sovietais stengiasi įžiūrėti gana šviesias perspektyvas. Įrodinėjama, kad tai esą keliais atžvilgiais naudinga Amerikai.

Sovietai, grūdų trūkumo prispirti, verčiami mokėti aukštesnę javų pervežimo kainą. Tai duosia daugiau darbo JAV jūrininkams ir didesnio pelno laivų krovėjams.

Ilgo termino grūdų prekyba būsianti labai naudinga farmeriams, nes jie iš anksto turėsią garantuotą savo gaminiams rinką, o, be to, esą staigiai nepakilsiančios ir vidaus rinkoje kviečių ar kitų grūdų bei jų gaminių kainos.

Už javus tikimasi mainais gauti sovietinės alyvos, kurios Amerikai vis trūksta.

Tam optimizmui padidinti keliama dar ir propagandinė nauda. Esą, Kremlius turįs viešai prisipažinti, kad be Amerikos pagalbos jis negalįs savo piliečiams patiekti ant stalo gausesnio ir geresnio maisto davinio. Tai esąs Maskvą įžeidžiantis faktas, o Washingtono stiprus ginklas ir įrodymas savo ekonominio pranašumo.

Bet yra ir kitų nuomonių, kurios dar itikinamiau įrodo, kad JAV šeria savo ir demokratijos prieša, kad šis būtų pajėgesnis pakelti riebų Amerikos kapitalistą ant kartuvių...

O pačių sovietų propaganda aiškina, kad Sovietų Sąjunga Amerikos javus perkanti tik dėl to, kad amerikiečiai maldaują gelbėti ju "griūvančią" ekonominę sistemą, už tai siūlydami visokių patarnavimų.

ŽMONIŲ NUOMONĖS

Per atitinkamų institutų apklausinėjimus buvo pareikštos tokios nuomonės apie dabartinį JAV gyvenimą:

Kalifornijos kirpėjas: "Turtingieji turtėja, vargšai dar labiau vargsta, o vidurinioji klasė naudojasi."

Massachusetts sunkvežimių vairuotojas pensininkas: "Aš gaunu $250 pensijos per mėnesį, o pragyvenimas kainuoja $600. Reikės parduoti namus."

Miamy Beatch moteris: "Niekas neturi niekuo pasitikėjimo."

New Yorko moteris: "Aš esu savo buto belaisvė."

Bankininkas: "Nebojant visu blogybių Amerika yra geriausias kraštas pasauly".

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Kuo rūpinasi Utenos vyr. gydytojas

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika nr. 16 paskelbė šitokį Utenos centrinės ligoninės sienraštyje "Tiesos žodis" vyr. gydytojo įsakymą:

"Utenos rajone dirba 90 gydytojų, iš jų 79 rajono centrinėje ligoninėje, 310 vidurinio medicinos personalo.

Utenos medicinos darbuotojų darbas, vykdant mokslinę paterialinę pasaulėžiūrą, įvertintas patenkinamai. Rajono centrinės ligoninės ateistinės propagandos komisiją aktyvesnio darbo per 1974 metus neišvystė.

Medicinos darbuotojai labai dažnai susitinka su ligoniu — žmogumi sunkiose gyvenimo situacijose: ligos, skausmo, kančių būklėje. Tokiose situacijose žmogus daug ką mąsto, į daug ką pažiūri kitokiomis akimis. Šios būklės ypač yra palankios materialistinei pasaulėžiūrai formuoti. Deja, tos situacijos retai išnaudojamos socialistinės ideologijos ugdymui. Individualiniam darbui dar neskiriame dėmesio.

Individualus ateistinis darbas turi būti vedamas atsižvelgiant į tikinčiojo amžių, sveikatos būklę, neturi kenkti profesiniams uždaviniams. Mūsų gydytojai individualų ateistinį darbą veda dar labai nedrąsiai. Šį darbą turi vesti ir vidurinis medicinos personalas. Tuo tarpu dar daugelis darbuotojų primityviai galvoja apie religiją, nepakankamos materialinės pasaulėžiūros žinios. Ateistinės propagandos komisija — ateistinė taryba turi supažindinti gydytojus, vidurinį medicinos personalą su ateistinio darbo metodikos principais. Dauguma medicinos dabuotojų gali ir turi įsijungti į materialistinės pasaulėžiūros propagavimą...

Ateistinės tarybos pirmininkas G. Lazdauskas."

E. Petrauskienei 75 metai

Rugsėjo 23 d. įžymiajai Lietuvos dramos aktorei Elenai Žalinkevičaitei - Petrauskienei sukako 75 metai. Lietuvos dramos teatre ji pradėjo vaidinti 1922 metais. Karo viesulas ir ją buvo nubloškęs į Vokietiją, bet po karo ji grįžo į Lietuvą, kur buvo pasilikęs jos vyras Kipras Petrauskas.

E. Petrauskienė yra ir vertėja, išvertusi nemažai operos libretų. Rašė ji ir eilėraščių Alės Sidabraitės slapyvardžiu ir yra išleidusi jų rinkinį "Eskizai".

M. K. Čiurlioniui skirtas pašto ženklas

Sovietų Sąjungos ryšių ministerija išleido pašto ženklą su M. K. Čiurlionio atvaizdu. Toks pat ženklas išleistas ir armėnų poeto Avetiko šimtajam gimtadieniui pažymėti.

Atsiprašom, mes ne vagys...

Šakių rajono Tėvynės kolchozo Jankų ir Lekėčių kaimų fermose pradėjo dingti karvės. Ieškota plačioje apylinkėje, bet—juodmargių nė kvapo.

Pagaliau vienas kartas nemelavo — vagys buvo surasti.

"Atsiprašom, mes ne vagys. Iš viso šis žodis mums negražiai skamba." — mušėsi į krūtinę Kauno pirmosios autotransporto įmonės vairuotojai Antanas Bartkus, Zijatas Iškajevas, Kęstutis Šidiškis ir Lionginas Zakšauskas. Pastarieji du net darbo spartuolio pažymėjimus pakloj̃o. Žiūrėkite, kokie mes nusipelnę, kaip mus vertina ir gerbia profsąjungos vietos komitetas, įmonės vadovai".

Taigi, į tų "garbingų" vyrų sunkvežimius tos karvės "savanoriškai" sulipdavo, o jas atveždavo ir parduodavo Jonui Krasauskui Noreikiškėse ir kitiem. Tai vagių gaujai dar priklausė P. Maksimavičius, Ramutis Ročkus, Kęstutis Šidiškis.

Minėti A. Bartkus, Z. Iškajevas, P. Maksimavičius nubausti ketveriem, L. Zakšauskas dviem metam laisvės atėmimo, o K. Šidiškis su Ročkum po pusantrų metų lygtinai.

Mažai dėmesio naujai dramaturgijai

"Lietuvos TSR kūrybinių sąjungų savaitraštis Literatūra ir Menas" rugsėjo 20 d. priminė, kad šį sezoną teatrų repertuaruose esą nemažai klasikinių veikalų, bet "Deja, sezono afišos projekte visai nematome lietuviškosios klasikos kūrinių. Nejaugi teatrai ištisus metus neprieis prie to mūsų kultūros aruodo?"

Ne geresni ir naujos originaliosios dramaturgijos reikalai, nes jos tik du veikalai tenumatyti.

Žurnalas reiškia viltį, kad "planai dar bus koreguojami, atsiras naujų veikalų".

Gerai, kad taip būtų. Bet gaila, kad "Literatūra ir Menas" neiškėlė klausimo, kodėl savoji dramaturgija taip nublokšta į šalį. Ar ir čia nėra kalta "vyresniojo brolio" cenzoriaus ranka, kurį visą Lietuvos kultūrini gyvenima diriguoja? Deja, tokio klausimo, matyt, negalima ten nė minėti.

STEPONO KAIRIO ATSIMINIMŲ PIRMASIS TOMAS "LIETUVA BUDO" JAU IŠPARDUOTAS, BET ANTROJO TOMO—"TAU LIETUVA" DAR YRA NEDIDELIS KIEKIS.
Kaina $2.00.

"SAULĖS ŠERMENYS"

Tai visai neseniai išleistas **Antano Gustaičio** satyrinės ir humoristinės poezijos rinkinys, įdomiai ir gausiai iliustruotas dailininko **Viktoro Vizgirdos**. Didelio formato, drobiniai viršeliai, labai tinka Kalėdų davanoms. Kaina $7.00.

Bylos nr. 24 atšaka Vilniuje

Rašo VACLOVAS SEVRUKAS

Kaip kiekviena socialinė grupė, taip ir disidentai kalboje vartoja savitų pavadinimų. Pavyzdžiui, visus asmenis, kurie buvo teisti ar bent saugumo tardyti ryšium su Maskvos "Einamųjų įvykių kronika", jie vadina "Bylos Nr. 24" dalyviais. Lietuvių tarpe panašiai išgarsėjo byla Nr. 345, kai tardė ir teisė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" rengėjus ir padėjėjus. (Ši byla dar nebaigta).

Bylos Nr. 24 atšaka

"Byla Nr. 24" buvo pradėta rengti 1972 metų sausio mėnesį. Jos tikslas buvo — sužlugdyti demokratinį sąjūdį Tarybų Sąjungoje. Ne tik Maskvoje, bet ir daugelyje kitų miestų, visuose imperijos pakraščiuose masės žmonių buvo areštuojamos ir tardomos. Bylos finalas buvo — Jakiro ir Krasino nuteisimas bei laikinas Maskvos "Kronikos" sustabdymas 1973 metų rudenį.

Lietuvoje anos maskvinės bylos tiesioginė atšaka, arba lyg besiplečiančio vėžio ligos šalutinis auglys, atrodė taip:

1972 metų sausio 14 d. Vilniuje ir Kėdainiuose buvo padarytos kratos pas dešimtį asmenų. Į Vilniaus saugumo įstaigą buvo paimta tardyti apie 20-25 asmenys. Jų tarpe Viktoras Petkus, Antanas Terleckas, Stasys Jakas, Vladimiras Gražulis, Pranas Radžiūnas ir kiti.

Tardymas truko ir kitą dieną, o vakare man ir Jakui buvo pateiktas kaltinimas: **antitarybinė agitacija ir propaganda.** Mane areštavo, o iš Jako — Vilniaus inžinierinio statybos instituto gamybinio apmokymo meistro — paėmė pasižadėjimą nepasišalinti ir atvykti, kai bus pašauktas tolesnio tardymo.

1972 m. lapkričio 22-27 dienomis byla buvo sprendžiama LTSR Aukščiausiajame teisme. Pagal LTSR Baudžiamojo Kodekso pan pritaikytą 68 straipsnį, o Jakui 199-1, mes atsidūrėme "antitarybininkų" tarpe. Čia tinka priminti Leono Trockio, buvusio Lenino bendražygio, pastabą. 1936 metais jis rašė, kad tarybinė "biurogratija savo oponentus visada apsaukia socializmo priešais". Mano "nusikaltimas", be to, tapo pakeltas į aukštesnį laipsnį — į "ypač pavojingo valstybinio nusikaltimo". Už tokius pačius veksmus man taikomas vienas straipsnis, o Jakui — kitas. Kodėl? O todėl, kad Jakas į statistikos rėmus būtų įtrauktas kartu su tuo, kuris išgėręs suplešė vėliavą, ir kad jį būtų galima ištirpinti tarp kriminalinių, tai yra — nepasiųsti į tokį lagerį, kur galėtų bendrauti su politiniais kaliniais.

Mums inkriminavo Samizdato literatūros gaminimą ir platinimą, taip pat žinių iš Lietuvos teikimą Maskvos "Kronikai", pvz., Simo Kudirkos kalba teisme. Mane, be to, kaltino už parašymą knygos "Mano pažiūrų evoliucija", dėl kurios vienas iš teismo ekspertų pateikė tokią nuomonę: "Jei tai ligonis, tai pernelyg protingas tokios rūšies psichiniams ligoniams, o jei sveikas, tai jis yra žalingas ir pavojingas mūsų valstybės priešas..."

Manau, kad tautiečiams pravartu žinoti, kas yra tie "ideologiniai ekspertai", kurių nuomone remdamasis, kerta saugumo kardas. Štai jie:

Burokevičius, Vilniaus Inžinierinio statybos instituto mokslinio komunizmo katedros vedėjas;

Černeckis, LTSR Mokslų akademijos Antikomunizmo sektoriaus vyresnysis mokslinis bendradarbis;

Dobrovolskis, Vilniaus universiteto Lietuvos istorijos katedros vedėjas;

Minkevičius, LTSR Mokslų akademijos Filosofijos katedros vedėjas;

J. Repšys, Vilniaus universiteto filosofijos katedros docentas;

R. Skaisgiris, Vilniaus Pedagoginio instituto Filosofijos katedros vedėjas

Visi jie su filosofijos mokslų kandidato laipsniais.

Žinoma, kaip ir visi kiti, taip ir tie ekspertai už savo veiksmus bei pareiškimus atsakingi kiekvienas individualiai. Todėl šis jų pavardžių sąrašas suprastinas tik kaip konstatavimas, o ne subendrintas kaltinimas. Bet vis dėlto kas nors yra gi kaltas už tai, kad, pvz., toks Simutis, sunkiai sergąs džiova, net po 20 metų kalinimo nepaleidžiamas; kad neatsižvelgiama į jo laišką Aukščiausios Tarybos pirmininkui, kuriame prašė leisti jam bent numirti laisvėje (šitą laišką mes platinome, ir jį irgi skaitė ekspertai). O juk tą atsišaukimą paskaitęs, bet kuris "ekspertas" turėjo pajusti to žmogaus taurumą ir didingumą ir bent iš susižavėjimo reikalauti jam jei ne įstatyminio žmoniškumo (pokariniams rezistentams vis dar taikomas Stalino laikų kodeksas su bausmėmis iki 25 metų laisvės atėmimo), tai bent amnestijos.

Tardomųjų ratas buvo neapsakomai didelis. Tardė visus, su kuriais Stasys ir aš buvom susitikę: ne tik asmeniškus draugus, bet ir visus darboviečių bendradarbius. Jų tarpe buvo Skaičiavimo mašinų gamyklos mokslinio darbo organizavimo skyriaus viršininkas S. Butkus, filosofijos mokslų kandidatas V. Lazutka, literatūros kritikas A. Gusčius, V. Justickas, S. Rapoportas, Mokslų akademijos sociologas ir biologas V. Maginskas, "Žinijos" draugijos lektorių grupės vedėjas V. Mikailionis, studentai V. Buldygerovas, A. Krukas ir kt. Mano užrašų knygelėse buvo daugiau kaip 300 pažįstamų asmenų sąrašas.

Buvo ir kurjozų. Pvz., J. Abramovičius nukentėjo tik už asmenišką draugystę su manim, o D. Balnionis ir dar vienas jo bendradarbis tik už tai, kad kartu su manim lankė Sociologijos klubo posėdžius Vilniaus universitete.

(Bus daugiau)

Clevelando dainininkai Bostone

Be regimo entuziazmo, gal ir be pareigos jausmo pradedam įbėgti į kultūrinių renginių naują sezoną. Jeigu jis bus sėkmingas ir nestokos laikytojų—kitą pavasarį galėsim pasidžiaugti savo gyvastingumu, jei nugrimsim į abejingumą ir užsidarysim asmeniškų pobūvėlių pastogėse, tur būt, gan greit ir visai užges mūsų kultūrinių renginių žiburiai.

Rugsėjo 20 d. 7 val. 30 min. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėj L.B. Bostono apylinkės valdyba, pirmininkaujama Ant. Matjoškos, surengė tradicinę Tautos šventę — vysk. Motiejaus Valančiaus ir dail. M. K. Čiurlionio minėjimą. Pagarba lietuvių tautos praeičiai yra tikroji Tautos šventės prasmė. Tad bendruomeninkai atliko pagirtiną darbą, nes šie metai yra minėtų mūsų tautos didžiųjų vyrų metai. Deja, Bostono ir jo apylinkių lietuviai kvietimo neišgirdo. Valančiaus ir Čiurlionio minėjimas Bostone vargu išsivers be skylės kišenėj.

Mūsų renginį padabinti dainom, praskaidrinti ir pakelti mūsų nuotaikas iš Clevelando atvyko solistė I. Grigaliūnaitė ir žinomas vyrų balsų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko. Kurie buvom ir koncerto pasiklausėm — nenusivylėm, džiugiom šypsenom ir plojimais Clevelando dainininkus sveikinom.

I. Grigaliūnaitė — kamerinė dainininkė, turinti malonaus tembro gerai valdomą balsą, atskleidė mum savo muzikalumą ir švariai intonuojamą frazavimą. Ją varžė ir stebino mūsų salės "vatinė" akustika, bet salei jos balso užteko. Solistė padainavo tik vieną dainą — G. Gudauskienės Akimis tau parašysiu, padainavo subtiliai ir gracingai. Šiaip jau Grigaliūnaitė yra devintasis Vyrų okteto balsas, dainuojanti solines dainų įtarpas, dalyvaujanti ir ansambliniame dainavime. Moteriška šilima ji oktetą šildo, dainas pagyvina ir sujausmina.

Clevelando vyrų balsų oktetas, jau keliolika metų Ryto Babicko sėkmingai vadovaujamas, galima sakyti, yra dar jaunų veidų oktetas, išlygintų ir gerų balsų sambūris. Oktetą sudaro šie vyrai: pirmi tenorai — Algis Gylys ir Mindaugas Motiejūnas, antri tenorai —Raimundas Butkus ir Gytis Motiejūnas, baritonai — Mečys Aukštuolis ir Džiugas Staniškis, bosai — Romas Bublys ir Valdas Žiedonis. Oktetas yra darniai susidainavęs, balsų tembrai nesipiauna, yra jautrus melodijose ir niuansuose, paslankus ritmikoj. Žinoma, tai nėra profesionalų dainininkų oktetas, bet ir mėgėjiškumo ribas jis yra aukštokai peršokęs. Oktetui ir solistei akompanavo pats Rytas Babickas.

Rimtoji koncerto dalis buvo paties R. Babicko perpinta M. K. Čiurlionio dainų pynė, su fortepioninėm įtarpom bene vienuolika ar dvylika Čiurlionio harmonizuotų liet. liaudies dainų. Oktetas su soliste Grigaliūnaite jautriai padainavo šešias dainas — ir tai buvo gražus M. K. Čiurlionio pagerbimas.

Kitos Clevelando okteto dainos — beveik tik estradinė muzika, su geru skoniu atrinkta. Minėtini šie padainuotų dainų autoriai: J. Stankūnas, K. Griauzdė, A. Bražinskas, G. Gudauskienė, V. Bagdonas, J. Raudonikis, T. Makačinas, N. Luboff, M. Novikas, R. Bieliauskas, A. Jakavičius, S. Romberg, K. Weill ir F. Loewe. Visus kūrinius harmonizavo ir oktetui pritaikė Rytas Babickas, svetimų dainų lietuviškais tekstais pasirūpino D. Staniškienė. P. Kudukis, R. Babickas (kaip regim, jis yra neabejotina to vyrų sambūrio siela). Oktetas visas dainas padainavo sklandžiai, ritmingai, dainom priderama nuotaika, neblogai skambėjo ir vertinių dainų tekstai.

Taip tad Bostone paminėjom vysk. M. Valančių ir dail.-muziką M. K. Čiurlionį. Kun. prof. Stasys Yla minėjimą praturtino itin rūpestingai paruošta ir vertinga paskaita, o Clevelando dainininkai iškiliuosius tautos vyrus apžėrė dainom. Pagarba visiem, kurie į minėjimą atsilankė, pagarba Ant. Matjoškai ir jo vad. L. B. apylinkės valdybai, kuri tokią gražią ir prasmingą Tautos šventę surengė.

(k. r-tas)

NEW YORK, N.Y.

Ką netrukus matysime ir girdėsime

Po Tautos šventės rugsėjo 21 d. minėjimo dabar laukiami šie renginiai:

Spalio 18-19 dienomis M. K. Čiurlionio gimimo 100 metų sukakties minėjimas. Į jį specialiai iš tolimos Kalifornijos atvyksta buvusi Lietuvos operos įžymioji dainininkė Vincė Jonuškaitė, kuri garbės prezidiume Yyra pakviesta ir daugiau svečių iš kitų vietovių.

Lapkričio 16 d. bus viešas supažindinimas su Kazio Škirpos knyga "Sukilimas". Abu renginiai bus Kultūros židinyje.

Lapkričio 30 d. Carnegie Recital Hall salėje — Ginos Čapkauskienės koncertas.

Du sukaktuvininkai

Adv. Steponui Brėdžiui rugsėjo 20 d. sukako 75 metai, o jo motina Antanina rugsėjo 15 d. baigė 100 metų. Tai tikrai retas įvykis.

Ką tik gavome

Rudenys ir pavasariai, I dalis, parašė Albinas Baranauskas, 350 psl., kaina — $6.00.

Raudonojo arklio vasara, romanas, parašė Edvardas Cinzas, 312 psl., įrišta, kaina $6.00.

Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti, dokumentinė apžvalga, parašė buv. Lietuvos nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Vokietijoje Kazys Škirpa, 583 psl., iliustruota, įrišta, kaina $15.00.

Pagairė, premijuotas romanas, parašė Jurgis Gliauda, 270 psl., kaina $4.50.

Lietuvių Darbininkų Draugija New Yorke, 104 psl., didelio formato, daug iliustracijų, kaina $3.00.

Rūtelės aitvaras, —nauja poemėlė vaikams, dailiai sueiliavo J. Narūnė. Gausiai ir įdomiai iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Kaina $1.50.

Lietuvis savo tautoje, valstybėje ir visuomenėje, parašė Stasys Barzdukas, 258 psl., kaina $6.00.

Pėdos mirties zonoje Sibiro katorginingės ir sovietinių kalėjimų kankinės Elenos Juciūtės atsiminimai, 544 psl. Kaina $10.

Mūsų žvirblis, J. Narūnės eiliuota pasaka vaikams, 16 psl., kaina $1.20

Ar skaitytos?

Pašiurpo mano velnias, parašė Liudas Dovydėnas, 7 novelės, 235 psl., kaina minkštais viršeliais $3.50, kietais — $4.00.

Pasakyta parašyta, Antano Smetonos kalbos ir pareiškimai 1935-1940 metais, sudarė Leonas Sabaliūnas, spaudai paruošė Vincas Rastenis, 350 psl., kaina $10

Mano žodynas, Richard Scarry, daugiau nei 1,400 spalvotų paveikslų iš įvairiausių sričių ir kiekvienas jų turi lietuvišką ir anglišką pavadinimą. Knyga didelio formato, stipriai įriškta ir labai patraukli mažamečiam ir paaugliam. Kaina $5.00.

Kelionė aplink pasaulį, Juozo Kaributo kelionių įspūdžiai, 423 psl., kaina $5.

Lietuvių kalbos žodynas mokyklai ir namams, redagavo Antanas Klimas ir Stasys Barzdukas, iliustruotas, kiekvieno žodžio reikšmė paaiškinama sakiniu. Tai leidinys, kurio jau seniai reikėjo mūsų lituanistinėms mokykloms ir šeimoms, kurių vaikai jau menkai kalba lietuviškai. Kietais viršeliais, kaina $6.

Paguoda, Bronio Railos aksimirksnių III dalis, 387 psl., kaina minkštais viršeliais $6.50, kietais — $7.25.

Lietuvių išeivija Amerikoj, parašė Stasys Michelsonas, gausiai iliustruota, 500 psl., kaina $4.00.

Amazonės džiunglėse, romanas, parašė Jose Eustasio Rivera, vertė P. Gaučys, 355 psl., kaina $6.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tėve, ko gi tu taip dairaisi eidamas ir dar bėginėji iš vienos gatvės pusės į kitą? Ar nori, kad tave automobilis pervažiuotų?

— Aš bijau, Maiki! Gal tu žinai gerą vietą, kur būtų galima pasikavoti?

— Nagi, ar jau tau protas pradėjo drumstis, kad tokia nepagrįsta baimė apniko? Ar ką nors apiplėšei?

— Nausa, Maiki, aš nieko neaprubavojau, ir tokie dalykai man nė į galvą neateina. Juk tu žinai, kad žemaičiai žmonių nerubavoja.

— Na, pasitaikydavo ir jų tarpe visokių paukštelių. Argi nesi girdėjęs apie žemaitį plėšiką Tadą Blindą?

— O, Maiki, tai nebuvo tikras razbaininkas. Jis buvo geros dūšios žemaitis: ką iš bagočių atimdavo, tą biedniems atiduodavo. Bet aš niekad ir tokios razbaistvos nepadariau.

— Tai ko dabar baidaisi?

— Bobu!

— Kokių moterų?

— Visokių! Argi tu nematai, kad visi Amerikos čyfai drebina blauzdas iš baimės? Juk per striuką čėsa dvi bobos viena po kitos į pištalietų šovė net į Ameriko prezidenta. O gal tu mislini, kad tiktai tos dvi visoje Amerikoje taip sudurnavojo? Maiki, tu nepažįsti bobų!

— Amerikoje pamišėlių yra pakankamai vyrų ir moterų. Be to, nevertėtų tau, tėve, visas moteris paniekinamai vadinti bobomis. Jos šiandien yra lygiateisės su vyrais, lygiai garbingos ir išmintingos ir lygiai gali eiti kad ir aukščiausias pareigas. Tie tamsūs moterų pažeminimo laikai jau praėjo.

— Vot, atsirado dar vienas bobišius! O ar tu matai, kas iš to tavo moterų sulyginimo pasidarė? Štai tik pažiūrėk į ūlyčią! Jau negali rasti padorios mergos su undaroku, su kiklikėliu ar su gražia skepetaite ant galvos ir susipynusios kaseles. Dabar visos apsiavė vyriškom kelnėm, visos rūko machorka, visos pasileidusios karčius ant pečių ir bare apsižergusios ožį lygiai su vyrais srėbia gyvatinę. Ar nors viena jų yra panaši į mūsų Palangos Birutę, kuri savo viežlybumu net žemaičiui Kęstučiui širdį apsaldino? Nė velnio! Dabar jos kaip gengsteriai jau griebiasi net už pištalietų ir cieliavoja į patį prezidentą!

— Betgi tau, tėve, nėra ko bijoti. Tu esi tik paprastas senas pensininkas ir jokios atsakingos valdžios vietos neužimi.

— O aš irgi esu Ščėslyvos Smesties Susaidės prezidentas! Ar tai, manai, jau nieko nereiškia? Be to, yra dar ir kitokių priežasčių?

— Tokių prezidentų, kaip tėvas, yra pilna Amerika ir niekas už juos neduotų nikelio. Juk ana — ir šunų globos draugijos prezidentas, ir sąšlavų rinkėju unijos prezidentas, ir nuogalių klubo prezidentas... Čia niekas tokių pareigūnų neįaudo. Tad dėl ko galėtum tu bijoti?

— Dėl senų griekų, Maiki, kurie dar ir šiandien guli ant sumenijos! Kadaise viena bobikė man tiesiai į akis pasakė, kad mane reikėtu kaip šuni pakarti, o kita, kad kaip žiurkę nutrūcyti. Nu, o praeitą nedėlia ir su gaspadine zgada nutrūko, nes, pasikvietęs frentų, prie gyvatinės suvalgėm jos šolderį. Ir apsižiūrėjusi ji kad suriko aną dieną: Tave, rupūže, girdi, reikia tik nušauti! Ar tu manai, kad tai nieko nereiškia?

— Tikriausiai nieko.

— Tai tu manęs nesupranti ir visiškai nevelini gero... Bet kai tave kokia boba vysis su lazda ir beibiu rankose per miesta, tai neieškok ir nas mane pagalbos! Gut bai.

TORONTO, ONT.

"Parama" auga

"Paramos" kredito kooperatyvas per šių metų 7 mėnesius asmeninių paskolų išdavė $368,000, įkeičiant nekilnojamąjį turtą $2,240,600 vertės. Indėlių padidėjo $1,800,000.

"Parama" kiekvieneriais metais skiria $500 pradedantiems pirmuosius metus universitete.

DIDĖLIS KELEIVIO RĖMĖJAS

Iš balandžio mėnesio aukotojų per klaidą nebuvo paskelbtas mūsų laikraščio bičiulis Charles Bukaveckas iš Miami, Fla., kuris Keleivio 70 metų sukakties proga ne tik pratęsė 4 metams prenumeratą, bet dar paaukojo mašinų fondui $72.00. Taigi viso labo gavome net visą šimtinę!

Nuoširdžiausias ačiū Ch. Bukaveckui ir drauge atsiprašome už aną neapsižiūrėjimą.

Keleivio administracija

RAGINA SUDĖTI ANTRĄ MILIONĄ

Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. A. Razma pasiuntė laiškus LF tarybos, valdybos ir visų komisijų nariams bei LF vajų komisijų pirmininkams, visiems PLB valdybos ir paskutinio seimo nariams, , visiems JAV LB valdybos ir paskutinio susirinkimo nariams, apygardų ir apylinkių pirmininkams, prašydamas parodyti pavyzdį — atsiųsti pasižadėjimą arba tuoj pasiųsti savo auką pagal išgalę.

"Už poros savaičių pasiųsiu antrą laišką visiems LF nariams su sąrašu tų, kurie jau atsiliepė į antrojo miliono organizavimą (jų nemažas būrys, taip pat ir mano šeima pasiuntė 1,200 dol.). Jūsų pavardė būtina tame sąraše, tada antrojo miliono idėja vėl pradės judėti jūsų apylinkėje, nors maža dalyte nepasiduokime žydams!" Taip baigiamas tas laiškas.

KELEIVIO RĖMĖJAI

Po $13 aukojo S. Juška, Chicago, Ill., ir P. Leita, So. Boston, Mass.

J. Podell, So. Boston, Mass., — $10.

J. Jacobs, Hamden, Ct., — $5.

Po $3: N. Nivinskas, Hartford, Conn., J. Januška, Putnam, Conn., J. Stepanovich, Lowell, Mass., A. Norit, Springfield, Mass., C. Gardulis, Haverhill, Mass., A. Stanišauskas, Momence, Ill., J. Paulauskas, St. Jean, Que., A. Jankauskas, Chicago, Ill.

Po $2: D. Venciūnas, Cleveland, Ohio, C. J. Paul, Centereach, N.Y.

Po $1: V. Paliulis, Barre, Mass., J. Petkūnas, Brockton, Mass., S. Steckis, Belmore, N.Y., A. Kašėta, Omaha, Nebraska.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Keleivio administracija

NAUJOS PAREIGOS

Kun. Leonardas Andriekus nuo lapkričio mėnesio bus kultūros žurnalo Aidų literatūros ir apžvalginės dalies redaktorius.

Vyriausiuoju redaktorium lieka dr. Juozas Girnius.

Geri žodynai

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Slapoberskis, apie 27 000 žodžių 511 psl., kaina $8.00.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas, V. Beravykas, nauja laida, apie 30,000 žodžių, 590 psl., kaina $8.00.

DETROITO NAUJIENOS

Tautos šventės minėjimas

Jis įvyko Dievo Apvaizdos parapijos kultūriniame centre rugsėjo 7 d. vidurdienį. Trumpu žodžiu šventę pradėjo LB Detroito apylinkės v-bos pirm. Jaunutis Gilvydis. Į sceną iškilmingai įnešus dešimtį vėliavų, devynios buvo įstatytos į metalinius stovus, o dešimtoji, po minutėmis užtrukusių manevrų, liko atremta į scenos uždangą. Po pamaldų ir minia, ir rengėjai daugiau kaip valandą slampinėjo, laukdami minėjimo pradžios, bet niekas nesusiprato patikrinti vėliavų kotus ir stovų skyles. Tokio nelemto vėliavos (rodos, skautų) paniekinimo čia niekada nėra buvę. Bet tai tik nesėkmės pradžia...

J. Gilvydis dar kartą prašneko. Apie šventės reikšmę. Iš rašto, sklandžiai. Klebonas kun. Viktoras Krišciūnevičius sukalbėjo invokacinę maldą. Prof. dr. Justinas Pikūnas publikai pristatė minėjimo prelegentą, retą ir tolimą svečią, savo kolegą, psichologijos profesorių dr. Vytauta Bieliauską. Santūriai, kondensuotai, bet ir pagarbiai. Nepamiršta ir tai, kad dr. V. Bieliauskas buvo Aidų žurnalo (prieš ketvirti šimtmečio!) steigėjas ir pirmasis redaktorius.

Dr. V. Bieliausko paskaitos tema buvo **"Tauta ir kultūra"**. Tauta, aišku, mūsų, lietuvių. Įžangoje priminęs, jog Lietuvoje švęsdavo dvi tautos šventes, Vasario Šešiolikto ją ir Rugsėjo Aštuntąją, paaiškino jų reikšmę. Filosofiškai apibrėžė, kas yra tauta ir kas jos kultūra. Atnarpliojo ir nuo kultūros atribojo civilizacijos sąvoką. Išdėstė kultūros puoselėjimo galimybes tėvynėje ("Tautos dvasia yra kūrybinga, bet kalėjime ji daug ko nesukurs, nebent išpuoš kalėjimo celę"). Ir galimybes išeivijoje. O išeivija, prelegentas teigė, veikia vietinė kultūra, istorija, civilizacija, siekiai. Naujos Lietuvos mes čia nesukursime. Net jei (profesoriui Kaziui) Pakštui būtų pavykę sukurti "atsargine Lietuva", ten kultūra nebūtu buvusi Lietuvos. Komunistinėje sistemoje, pagal Lenina, viskas partijai. Prie tokių sąlygų nei menas, nei mokslas, nei kultūra negali Lietuvoje tarpti. Tiesa, po Stalino, varžtams kiek atsileidus, kultūriniai poreiškiai kiek atkuto. Palietęs rusų klausimą, akcentavo, kad jie turi būti privatūs, ne vieši. Paneigė ir ekskursiją į Lietuvą rauda, kai teleidžiama nuvykus "per penkias dienas padirginti nervus ir išleisti pinigus". Bet detentė duodanti vilties, kad, kultūra atskirus nuo politikos, gal galėtume iš Lietuvos kviestis ansamblius ir savus ten siusti, nediktuojami, neprotesduodami dėl kitų primetimų. Baigė optimistiškai, kad lietuvių tauta praeityje daug kentėjo nuo rusų, vokiečių ir lenkų, bet išliko gyva ir išsaugojo savo kultūra, tad išliks ir dabar. (Gaila, 37 minučių kalbos neirašiau į magnetofoną. Čia iš bloknoto atkūriau apytikslius rėmus ir tik porą tikslių citatų paskelbiau svetimženkliuose).

Apie pusantro šimto publikai labai ilgai ir entuziastiškai nuplojus, įvyko skandalas. Devynioms vėliavoms scenoje stovint, o dešimtajai rymant, prie mikrofono atėjo jaunas LB valdybos narys Vitas Sirgėnas "meninei programai vadovauti". Bet jam labai knietėjo pasisakyti, kad buvęs Vilniuje penkias dienas ir kad tos penkios dienos, priešingai prelegento teigimui, jam labai daug davę. Ir pasisakė. To negana. Gal, sako, daugiau kas iš publikos turi klausimų prelegentui? O kaip gi! Atėjo vienas teisininkas (taigi!) ir labai šiurkščiai prelegentą paprašė pasiaiškinti "už mestą drąsią mintį"... Šiam pasiaiškinus, atėjo ir kitas teisininkas (sic!) ir vėl sarkastiškai nusuokė, kad kur gi matė, jog be Maskvos ansambliai būtų išleidžiami... Dar kartą prelegentas aiškinosi, ačiū Dievui, nepraradęs nervų nei pusiausvyros. O scenoje vėliavos. O priešais meninės programos vadovą įtūžusi minia. Studentas, dar vienos ponios garsiai paragintas, susiprato.

Meninė programa — dviejų deklamatorių du eilėraščiai. Taura Zarankaitė jautriai išgyveno Bernardo Brazdžionio "Tris vizijas", o Karolis Balys, irgi puikiai interpretuodamas, laisvai atpasakojo Kazio Inčiūros "Tėviškę".

Rugsėjo Aštuntosios minėjimą jau, regis, ne pirmąjį kartą Detroite rengia Lietuvių Bendruomenė. Dabartinė valdyba prieš minėjimą spaudoje ir per radiją skelbė, kad šią proga ir aukos bus renkamos LB naudai. Tikrai, rinkėjai landžiojo po salę ir prašinėjo aukų, kaip per Vasario Šešiolikto ją, kai renkama Altai. Tik ir minia čia buvo mažesnė, ir rinkėjų ne tiek gausu, ir paaukojusiems nebuvo segami ženkliukai, kad juos atskirtų nuo neaukojusių. Rezultatai menkoki: tik per 600 dolerių tesurinkta. Bet kai pradžiai, tai nėra labai blogai. Patartina kitais metais geriau pasiruošti. Detroitas tepirmauja! Kai ši rinkliava isimilietins, ateities metais bus surenkama gal nemažiau, kaip Altai.

Minėjime nedalyvavusiem primenu: auką Lietuvių Bendruomenei atiduoti nevėlu. Sutikę bet kurį valdybos narį galite tai atlikti. Bendruomenė neturi būti skriaudžiama.

Ar aukojote Jaunimo kongresui?

Jaunimo kongreso finansų komitetas, apie kurio įsisteigimą čia rašiau vasaros pradžioje, per tris mėnesius tesurinko tik apie pusę reikiamos (5,700 dol.) sumos. Rinkėjai man skundėsi, kad dalis aukotojų teskiria labai mažas sumas (po penkinę ir dar mažiau), o dalis komiteto pastangas netgi atviai boikotuoja.

Keleivyje birželio 24 d. rašydamas siūliau, kad jeigu paaukosime bent po tiek, kiek aukojame Altai Vasario 16-sios proga, tai reikiamą sumą be vargo sutelksime. Žinau, kad dešimkės ar kiek daugiau atsisakę, beveik nė vienas nenuskriaustume.

Primenu, kad JKF komitetas yra LB Detroito apylinkės valdybos įsteigtas ir jam vadovauja Vacys Urbonas. Kiti nariai: Vitas Sirgėdas, Rita Matvekaitė, Alfonsas Juška (iždininkas), Rožė Ražauskienė, Daina Astašaitytė, Regina Juškaitė. Šiuos žmones, jei ne visus, tai vieną kitą, pažįstame. Be to, aukos renkamos prie bažnyčios po pamaldų. Nepasiteisinsime, kad neturėjome progos.

Apie jaunimą kalbame spaudoje, salėse, namuose. Atrodo, kad jis mums nepaprastai rūpi. Bet kai pats veikliausias jaunimas pasiryžo numesti ugnies į Pietų Amerikos lietuvių beišblėstančius židinius, tai daugelis pajutome, kad penkinė labai didelis pinigas jo pastangoms paremti...

Su tais, kurie samoningai aukų telkimą sabotuoja, pasikalbėsime vėliau, speciali proga.

Alfonsas Nakas

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law.
Boston Five Building
1895 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Esu per 70 metų amžiaus. Gyvenu su antra žmona. Turiu sudaręs testamentą pas advokatą. Testamente yra nurodyta, kaip aš esu paskirstęs savo turtą; nurodyta, kam ir po kiek turi būti išmokėta. Dabar, jei truktų pinigų bankuos, ką Probate Court darytų, kai testamentas bus teismo rankose?

Antras reikalas — mano United States Series "E" bondai (bonds) yra užrašyti mano seserų vaikams ir mano antrosios žmonos anūkams. Ar Probate Court viską išskirstys pagal testamentą?

Trečias reikalas — norėčiau pakeisti pirmiau surašytą testamentą. Ar galima būtų padaryti pataisymus be advokato? Pavyzdžiui, aš nesu nurodęs testamente, kiek pinigų paskiriu palaidojimui, šermenims ir pan.

Po mano mirties visu reikalų tvarkytoju— administratorium yra paskirtas mano geras draugas, sąžiningas žmogus, kuriuo aš pilnai pasitikiu. Gerai žinau, kad mano žmona įtūžeis, kad neįai paskirta tvarkyti laidojimo reikalus. Ar ji galėtų iškelti bvla prieš mano testamentą? Testamente ir iai paskirta geroka turto dalis.

Nusivylęs
Connecticut valstija.

Atsakymas

Kai žmogus sudaro testamentą, jis negarantuoja, kad, jam mirus, banke pasiliks pinigų. Todėl paprastai paliekama procentais, o ne nurodytomis sumomis, nes niekas nežino, kiek pinigų jis suvartos pats, kol gyvas.

Tamstai mirus, kai kurios išlaidos bus laikomos "pirmaujančiomis" (preferred). Tokios išlaidos yra paskutinės ligos mediciniškos išlaidos, laidojimo išlaidos ir administravimo išlaidos (expenses of administration). Minėtos išlaidos turi būti apmokamos **pirmoje eilėje**, ir nė vienas iš tų asmenų, kuriems yra paliekama turto (beneficiaries) negaus savo palikimo dalies, kol tos išlaidos nebus apmokėtos. Jei neužtektų pinigų toms išlaidoms padengti, tada bus parduodamas kitoks turtas, kilnojamas arba net nekilnojamas toms išlaidom padengti. Padengus pirmenybę turinčias išlaidas (preferred charges), turtas bus paskirstytas pagal Tamstos nurodymus. Reikia neužmiršti, kad įstatymai numato tam tikrą paliekamo turto dalį našlei (widow's statutory share). Kokią dalį? Tai priklauso nuo to, ar yra vaikų ir kitų aplinkybių. Jeigu našlei testamente yra paliekama tam tikra turto dalis, ji daugumoje valstijų turi teisę pasirinkti jai paliekamą sumą arba įstatymų numatytą dalį.

2. **U.S. Savings bonds:** jei jie yra Tamstos vieno vardu, tada jie bus paskirstomi pagal testamento nurodymus. Jei jie yra Tamstos ir kitų asmenų vardu, tada jie, Tamstai mirus, automatiškai teks tiems asmenims.

3. Patarčiau pakeitimų nedaryti naminiu būdu. Gali susidaryti visai kitoks rezultatas, negu pageidaujama.

4. Jei to pageidauji, gali testamente nurodyti, kad yra pavedama našlei rūpintis laidojimo reikalais, o kitus reikalus tvarkyti pavedama Tamstos minimam asmeniui (Executor).

Palikto turto tvarkymas bei jo skirstymo reikalai yra "Executoriaus" rankose, o ne teismo. Tačiau tie darbai atliekami teismo priežiūroje. Yra tam tikra procedūra, kurios executorius arba administratorius turi laikytis. Visi asmenys, kuriems yra paliekama turto, bus atitinkamai painformuoti įstatymų numatytu būdu ir laiku. Po Tamstos mirties executorius (executor — testamento vykdytojas) pristatys testamentą teismui. Kai teismas jį oficialiai pripažins testamento tvarkytoju, jis eis visas įstatymų jam uždėtas pareigas pagal įstatymų numatytą tvarką. "Executor" bus reikalingas teisinės pagalbos. Jei Tamsta turi savo advokatą, kuriuo pasitiki, gali nurodyti testamente, kad pageidauji, kad jis padėtų Executoriui tvarkyti su Tamstos palikimu susijusius reikalus.

Vietinės žinios

Gitos Kupčinskienės etnografinis mėgėjų ansamblis, atlikęs dalį programos pabaltiečių mugėje 1975 m. rugsėjo 13 d. Apačioje Elenos Valiukonienės stalas su jos rankų dirbiniais. Abi nuotraukos latvio O. Akmentinio.

LAISVĖS VARPO KONCERTO ATLIKĖJAI

Kaip jau rašėme, Laisvės Varpo rudens koncerte šūkiu "Pažinkime ir remkime savo talentu" spalio 12 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje programą atliks jauni mūsų menininkai **sol. Nerija Linkevičiūtė ir sol. Bernardas Prapuolenis, akompanuojami pianisto Sauliaus Cibo.**

Pirmieji du Bostono apylinkės lietuviams dar negirdėti ir nematyti dainininkai.

So. N. Linkevičiūtė—baigusi Chicagos konservatoriją bakalauro laipsniu, balsą lavino dar pas muz. A. Stephens, buv. Lietuvos operos solistę A. Dičiūtę, dabar tobulinasi dainavimo mene pas Thomas Wikman. Dirvos suruoštame konkurse ji buvo viena laimėtojų. Ji yra dainavusi Chicagos Lietuvių Operoje, su koncertais aplankiusi didžiasias lietuvių kolonijas JAV ir Kanadoje, su sol. Bernardu Prapuoleniu ir Vytautu Naku buvo sudarius Jaunimo trio, kuris sėkmingai koncertavo Chicagoje, Clevelande, Detroite, Rochestery ir kitur. Dar pažymėtinas jos Nastės vaidmuo Dainavos ansamblio pastatytoje "Nemunas žydi" pjesėje. Jaunimo kongreso metu 1972 m. pasirodymas K. Ostrausko "Kvartete", Balio Sruogos minėjime Hortenzijos rolėje. "Barboroje Radvilaitėje" ir keleto metų darbas "Antrojo kaimo" teatro kolektyve. Iš kelionės po Pietų Ameriką ji parsivežė aukštą įvertinimą ne tik lietuvių, bet ir kitataučių.

Sol. B. Prapuolenis—taip pat yra baigęs Chicagos konservatoriją bakalauro laipsniu, o Illinois universitete jis įsigijo socialinių mokslų magistro laipsnį. Ilgesnį laiką jam teko dirbti su mūsų jaunimu ivairiose stovyklose JAV ir Kanadoje, mokant jaunimą lietuvišku dainu. Chicagos aukštesnėje lituanistikos mokyklloje jis dėstė lietuvių liaudies muziką, chorvedžiu dirbo Chicagos Lietuvių Operoje, o taip pat dalyvavo tos operos pastatytoje Traviatoje solistu. Nesitenkindamas lietuvišku muzikos gyvenimu, jis dainavo Chicagos didžiajame operos teatre Lyric Opera. Šiemet jis pradėjo profesionaliai dainuoti Chicagos simfonijos chore. Nesiribodamas vien muzika, 1959 m. jis laimėjo skautų akademikų poezijos konkursą, dalyvavo Chicagos Meno Instituto tapybos parodoje, reiškėsi teatre, vaidindamas K. Ostrausko Kvartete ir Metuose. A. Škėmos Ataraxijoje ir Šv. Ingoje, režisavo A. Mickevičiaus Vėlines, 1973 m. atliko Jasono rolę Euripodo Medėjoje, kurią pastatė Chicagos universiteto estradinis teatras, o paskutiniais trejais metais sėkmingai koncertavo įvairiose lietuvių koloniiose su sol. Linkevičiūte ir Naku. Ypač pažymėtinos gastrolės po Pietų Ameriką, iš kur jis neseniai sugrįžo.

Pianistas Saulius Cibas—nereikalingas platesnio supažindinimo, nes jis mūsų akyse išaugęs į rimtus menininkus. Bene pažymėtina tik tiek, kad jis prieš keleta metų laimėjo Baltų draugijos surengtą jaunųjų pianistų konkursą, o dabar laikomas vienu geriausių lietuvių akompaniatorių Bostone. Jis jau yra sėkmingai akompanavęs sol. B. Alseikaitei, sol. G. Čankauskienei, sol. D. Mongirdaitei-Richardson ir kitiems.

Taigi visi trys koncerto programos atlikėjai yra jauni, talentingi, stipriai pasireiškę menininkai, kuriuos matyti ir išgirsti tikrai verta visiems, susirūpinusiems mūsų naujų talentų pažinimu, ugdymu ir parėmimu.

Mirė Sofija Kiliulienė

Po ilgos ir sunkios ligos rugsėjo 27 d. Carney ligoninėje mirė Sofija Kiliulienė, 64 metų amžiaus, ir rugsėjo 30 d. palaidota Forest Hills kapinėse.

Velionė paliko liūdinčius vyrą Steponą, du sūnus — vyr. skautininko pavaduotoją Česlovą ir Romą su šeimomis, du brolius Lietuvoje ir seserį Argentinoje. Jiems reiškiame gilią užuojautą.

Keleivio rėmėjas

Ilgametis Keleivio skaitytojas Jonas Kantauskis iš Lewiston, Maine, ne tiktai užprenumeravo metams Keleivį savo giminaitei Ann Marinoff, East Louis, Ill., bet dar pridėjo $3.00 Maikio tėvui magaryčių.

Ačiū J. Kantauskiui už paramą Keleiviui.

Svečiai iš Los Angeles ir New Yorko

Šią savaitę pas Aleksandrą ir Antaną Gustaičius vieši jų marti Rasa, atskridusi iš Los Angeles, ir jos tėveliai Veronika ir Antanas Arūnai iš New Yorko.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa transliuojama sekmadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 1:30 iki 2:00 v. popiet.

Netekome žmogaus, kurio ilgai pasigesime

Rugsėjo 24 d., antrojo širdies smūgio ištiktas, mirė inž. Antanas Škudzinskas, 72 m. amžiaus. Velionis buvo vienas iš veikliausių Bostono lietuvių, todėl ir jo šermenims net ir didelės J. Lubino šermeninės patalpos atrodė per mažos.

Čia rugsėjo 26 d. su velioniu atsisveikinant kalbėjo inžinierių, LB ir LF atstovai: inž. Vytautas Izbickas, Povilas Jančauskas, Vladas Židžiūnas, Antanas Matjoška, Kazys Šimėnas ir Juozas Kapočius.

Rugsėjo 27 d. rytą iš Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios ilgiausia eilė automobilių velionį palydėjo į amžino poilsio vietą Forest Hills kapinėse.

Čia gražų žodį tarė inž. V. Izbickas, iškėlęs velionio nuopelnus lietuvybei puoselėti.

Iš kapinių visi buvo pakviesti į velionio namus užkandžių.

Gilią užuojautą reiškiame velionio žmonai, vaikams ir kitiems artimiesiems.

Plačiau apie velionį parašysime kitą kartą.

Bostone laikėsi dr. G. Byla

Praeitą savaitgalį ir šios savaitės pradžioje Bostone viešėjo įžymusis galvos chirurgas dr. Gediminas Byla-Bylaitis, nuolat gyvenantis Chicagoje. Jis čia lankėsi savo profesijos reikalais.

Inž. E. Manomaitis nusilaužė ranką

Inž. Eugenijus Manomaitis, išėjęs į pensiją ir turėdamas daugiau laisvo laiko, sumanė nupiaustyti sodybos medžių nereikalingas šakas. Taip betriūsiant, paslydo kopėčios, ir jis krisdamas nusilaužė kairiąją ranką.

Išvyko į Lietuvą

Algio Mitkaus vadovaujama ekskursija į Lietuvą išvyko rugsėjo 24 d. Lietuvoje ji praleis 6 naktis ir sugrįš spalio 3 d.

Ekskursantų buvo iš New Orleans, Los Angeles, Chicagos, Philadelphijos, Bostono ir kitur. Tarp jų ir viena jaunavedžių pora.

Kita jo organizuojama ekskursija į Lietuvą išvyks spalio 16 dieną.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje Lituanistinės mokyklos banketas.

Spalio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo koncertas.

Lapkričio 9 d. Baltų d-jos koncertas.

Lapkričio 9 d. Brocktono lietuvių šv. Kazimiero parapijos mišraus choro koncertas, kuris įvyks North Junior High School, Oak Street, Brocktone, Mass.

Lapkričio 16 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje Šv. Petro parapijos bazaras.

Lapkričio 22 d. Sandaros salėje Brocktone Balfo skyriaus pobūvis.

Bitininkystė ir jos didžiulė nauda

ANTANAS JONAITIS

16

Vaško žaliava

Vaško žaliava gaunama bitynuose iš bičių. Pagaminimui vienam svarui vaško bitės sunaudoja 8-10 svarų medaus ir didelį kiekį žiedadulkių. Pagaminimo trukmė apie 20 val. laiko Net ir smulkiausius vaško žaliavos trupinėlius reikia rūpestingai rinkti, saugoti ir sulydyti į vaską. Vaško žaliavą sudaro: seni koriai, netinkamai pasiūti koriai, medaus dangteliai, korių gabalėliai, korių trupinėliai, korių atplaišėlės, skutenos. Išpiovus iš rėmų senus korius išlydinimui, rėmai nuskutami ir nuvalomi. Vasarą, bežiūrint ir betvarkant bičių šeimas, tokių skutenų bityne susirenka irgi nemaža. Šias skutenas sudaro vaško ir pikio gabalėliai. Visas skutenas reikia sudėti į šaltą vandenį. Pikis už vandenį yra sunkesnis, todėl jo gabaliukai vandenyje skęsta, o vaško — išplaukia į paviršių. Nugraibyti vaško trupinėliai sulydomi su koriais. Vanduo nupilamas, ir pikis surenkamas atskirai.

Perdirbant piki kartu su vaško žaliava, vaškas būna minkštesnis ir, gaminant dirbtinius korius, limpa prie voleliu. Dirbtiniai koriai su pikio vašku būna silpnesni ir avilyje daug greičiau ištįsta.

Indai ir vanduo

Vaško kokybė priklauso nuo indų ir vandens, kurie naudojami, perdirbant vaško žaliavą. Laisvos riebiosios rūgštys, esančios vaške, labai greitai jungiasi su metalais ir kitomis medžiagomis. Todėl labai svarbu, kad, perdirbant žaliavą, skystas vaškas kuo mažiau jugtųsi su metalais, ypač tokiais, kuriuos greitai veikia rūgštys. Vaško žaliavos užplikymui ir virimui galima naudoti tik švarius aliumininius, emaliuotus, nerūdijančio metalo arba baltintus indus.

Vaško žaliavai mirkyti, plauti ir virinti naudoti tik minkštą vandenį. Minkštinti vandenį acto rūgštimi ar kitokiomis cheminėmis priemonėmis jokiu būdu negalima. Vaškas nuo to įgauna acto ar kitų rūgščių kvapus. Geriausiai tinka lietaus arba sniego vanduo. Galima naudoti ir nešaltiniuoto kūdros, upės, ežero ir net balos vandenį.

Dirbtiniai koriai

Šiandien bitininkystė neįmanoma ir nesuprantama be dirbtinių korių. Dirbtiniai koriai turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. Dirbtiniai koriai turi būti stiprūs. Jie 35-37 (avilio) laipsnių Celzijaus temperatūroje neturi nutrūkti ar ištįsti. Be to, tik pagaminti koriai silpnesni už seniau pagamintus korius. Tris mėnesius po gamybos dirbtiniai koriai sutvirtėja 50%. Dirbtinio korio kraštai kambario temperatūroje (20 l. C.), padėjus ant delno, turi pamažu leistis žemyn. Jei kraštai greit linksta, sukniumba nuo rankos žemyn, tokie koriai yra minksti ir avilyje sukris arba išsitemps akutės.

2. Vienodas akelių dydis. Korių akelės turi būti vienodo dydžio, neištįsusios ir taisyklingo šešiakampio formos.

3. Akelių sienelės vienodo storio.

4. Dirbtiniai koriai turi būti sausi.

Bestovėdami ilgiau dirbtiniai koriai, besikeičiant temperatūrai, dažnai apsitraukia pilka danga, praranda blizgantį paviršių ir atrodo lyg matiniai. Pilka danga ant dirbtinių korių yra natūralus reiškinys. Ja apsitraukia ir vaškas. Užtenka korius palaikyti tarp rankų, pakaitinti prieš saulę, pašildyti ar idėti į avilį, kai temperatūra pasiekia 35 l. C. ir ši danga pranyksta. Pilka danga ant korių rodo, kad koriai pagaminti seniai, jie išsistovėję, tvirti ir sausi.

Sekantį kartą apie bičių pienelį.

(Bus daugiau)

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunama ir Keleivis.

Dažau ir Taisau

Gamus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreipkite senu adresu:
BRONIS KONTRIM
698 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

SAVAITRAŠTIS
Nepriklausoma LIETUVA
informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.
Metinė prenumerata JAV-se $8.00
Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILJONUS dolerių nariams.
SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10,000.00.
SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.
SLA—AKCIDENTALĮ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1,000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus
SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.
Geusite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

EUFROZINAI MIKUŽIOTEI,

jos tėtai mirus, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Lietuvių Darbininkų Draugijos
7-toji kuopa

GERIAUSIA DOVANA — TAI JIB VAISTAI GALVOS ODOS PLAUKŲ PRIEŽIŪKAI. Šveicarijos Patentų Instituto garantuoti. Geriausia dovana jūsų giminėms, pažįstamiems ir sau. JIB 8 oz. 16 savaičių vartojimui. Jūsų užsakymus siųsti su $6.00 apmokėjimu — JIB LABORATORY, 1437 So. 49th Ave. Cicero, Ill. 60650. JIB Atstovybė, 2498 Daugall Rd., Windsor, 12, Ont., Canada. JIB skyrius: 7 Stuttgart 50, Duisburgerstr. 7-10, W. Germany. Vaistinėse: J & J, 2557 W. 69th St. Chicago; 50th Ave. & 14th St., Cicero, 1640 W. 47th St., Chicago, 2923 N. Milwaukee Ave., 1147 N. Ashland Ave., Chicago ir kitur.
JIB

Vietinės žinios

Geriau, bet dar vis negerai

Taip buvo apibūdinta So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos padėtis rugsėjo 18 d. narių susirinkime. Rugpiūčio mėnesį nuostolio dar buvo, bet jis daug mažesnis, negu ankstesnių mėnesių. Reikia pastebėti, kad rugpiūčio mėnesį neveikė užkandinė. Jeigu ji būtų veikusi, tai nuostolio gal jau nebūtų buvę. Žodžiu, reikalai gerėja. Prie to, reikia manyti, prisidėjo ir naujo vedėjo Algio Šmito pastangos.

Susirinkime priimta viena nauja narė. Perskaitytos 6 mirusių narių biografijos, bet tai nereiškia, kad visi tie nariai mirė praeitą mėnesį: jie mirė daug seniau, tik jų biografijos nebuvo anksčiau paruoštos. O reikėtų, kaip seniau buvo daroma, biografijas paruošti sekančiam po narių mirties susirinkimui.

Susirinkimui buvo pranešta, kad užkandinėn įvestas telefonas 268-1055, kuriuo galima užsisakyti picą, kad atėjus nebereikėtų laukti, kol iškeps.

Sveikino iš Madrido

Ilgametis Keleivio skaitytojas ir bendradarbis Aleksas Zamžickas iš Columbus, Ohio, šiomis dienomis išvyko su dukra Milda Šilbajoriene pa idairyti po platųjį pasaulį. Ta proga žada aplankyti ne tik visą eilę Europos, bet ir juodosios Afrikos kai kurias vietoves. Jau gavome sveikinimus iš Madrido (Ispanijoje) ir laukiame platesnių jo įspūdžių iš šios nekasdieninės iškylos.

Gero vėjo visiems keliauninkams!

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams $7.00.

Vyksta į moterų suvažiavimą

Spalio 4-5 dienomis New Yorke bus Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas. Vadovybė prašo nares kuo gausiau dalyvauti.

Iš Bostono į šį suvažiavimą vyksta skyriaus pirmininkė Aleksandra Moriarty.

Ji norėtų žinoti, kas dar iš narių galėtų į tą suvažiavimą nuvykti. Prašo jai paskambinti tel.: 773-4692.

Lietuvis — policijos kapitonas

Roxburio policijos stoties viršininku paskirtas kapitonas Ignas Lukošius, bene pirmas lietuvis, pasiekęs tokio laipsnio Bostono policijos eilėse.

Jis yra vedęs Narmontaitę iš Cambridge.

Aukštai iškilęs inžinierius

Inž. Vytautas Sužiedėlis yra paskirtas didžiulės Stone and Webster firmos viceprezidentu. Joje dirba keli tūkstančiai inžinierių.

Lituanistinės mokyklos banketas

Jis įvyks šį šeštadienį, spalio 4 d. 6:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Meninę programą atliks solistas Liudas Stukas.

Atsilankykite ir paremkite Tėvų Komiteto pastangas kuo ilgiausiai šią mūsų mokyklą išlaikyti.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už $2.5

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

NUO 3 VAL POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

— SKANI LIETUVIŠKA PICA
Picą užsisakyti galima ir tel. 268-1055. Tada atėjus nereikės laukti, kol iškeps.
— VOKIŠKAS ALUS
— JAUKIAI IŠDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
— LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
— TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais
NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.
LIETUVIŠKI PIETŪS
(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)
Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti!
S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMOGAUS DRAUGAS, VERTINGIAUSIA DOVANA.

KELEIVY GALIMA GAUTI DAUG ĮDOMIŲ IR NAUJAUSIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ.

Gana nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1975 Alyva kūrenamos šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas
Savybės: Produktingumas Grožis Ekonomija
Namams šildyti geriausias pirkinys
Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, putėjį, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais.
10 metų garantija.
$695.
CITGO
CITGO CLIMATIC HEATING OILS
Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4940

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868
yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai sueina greitai ir tvarkingai.
Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų dailių, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.
Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALBANA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokio geležies daiktai

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IPŽDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.
Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
N. Milton, Mass.
Atliekti visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 696-8675

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.
NAMAKSY - ZAMMITO
Insurance Agency, Inc.
321 Country Club Road
Newton Centre, Ma.02159
Tel. 332-2645 ar 762-6732

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina $6.00.
Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas
LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC iš WWEL
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

Trans-Atlantic Travel Service
EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš BOSTONO ir NEW YORKO
Kaina nuo 676 dolerių
Dar yra vietų sekančiose grupėse:
Lapkričio 21 d. Gruodžio 19 d.
PATARTINA REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!
Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus iškvietimo dokumentus.
Siunčiant SIUNTINIUS į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams, sąžiningiausiai patarnauja
Globe Parcel Service, Inc.
RUBLIŲ CERTIFIKATUS, AUTOMOBILIUS, MOTOCIKLUS savo giminėms užsakykite tiktai per
Trans-Atlantic Trading Co
(Podarogifts, Inc., skyrius Bostone)
Darbo valandos kasdien: 9—5
šeštadieniais 9—2
393 West Broadway, P.O.B. 116
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
☐ Krosnies aptarnavimas
☐ Automatinis įpilimas
☐ Patogios mokėjimo sąlygos
☐ Pilnas šildymo įrengimas
Skambinkite
268-4662

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

BLUE CHIP SAVINGS
SAVE AT A GREATER RATE
7.90% effective rate on 7½% A YEAR 4-year term deposit certificates-$1000 minimum
7.08% effective rate on 6¾% A YEAR 2½-4-year term deposit $1000 minimum
6.81% effective rate on 6½% A YEAR 1-2½-year term deposit certificates $1000 minimum
6.00% effective rate on 5¾% A YEAR 90-day notice $500 minimum
5.47% effective rate on 5¼% A YEAR regular account
The Federal regulations effecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificate funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5¼% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS
740 Gallivan Boulevard
Dorchester, Mass. 02122
Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuošimčiai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai

Turtas (Assets) yra virš $274,000,000

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347
Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistų, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.
Taipogi tarpininkaujame pertam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.
Galima užsisakyti rublių certifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.
Naujas vedėjas
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068